

Leerrede over Psalm 73: 27 en 28, uitgesproken op Woensdagavond 25-10-50 te Schiedam door ds. H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 3: 1 en 2

Lezen - Psalm 73

Voorrede.

Als er voor ons strijd, lijden en tegenspoed aanbreekt, wat vaak het geval is als wij wat ruimte hebben gehad -- onze adem weer eens hebben kunnen doorhalen -- dan ligt het voor de hand dat wij gaan denken: "Ik geloof, dat alles wat er bij mij is, vreemd en raar werk is! Het schijnt niet r cht te zijn, want als er bij mij recht werk was, zou mij dan zoveel jammer, ellende en ongeluk z  maar overvallen? D n zou het toch wel anders zijn!"

In menig opzicht stellen wij ons voor, dat een begenadigde, een gunsteling van God (zo wordt zo iemand in de Schriftuur genoemd), hier z n leven moet hebben, dat het voor hem als een volkomen effen baan is, omdat God  lles voor hem vlak maakt. Bij wie zijn dergelijke dingen niet? En, inderdaad, is het ook zo dat God voor al zijn gunstgenoten weg en pad maakt, m ar, dat gaat niet buiten strijd, ellende en moeite  m! Want, juist in de strijd, in de ellende, leren wij kennen welk een liefderijke en volzalige God Hij voor ons wil zijn.

Als wij Davids leven eens nagaan, dan zou men geneigd zijn te zeggen: "Die man heeft nog eens strijd en ellende gehad, want w t heeft Saul hem niet berokkend, w t een zwerversleven heeft hij niet gehad. En toen hij eindelijk rondom rust gekregen had van al zijn vijanden en op zijn troon zat - je zou zeggen: nu kan hij de vruchten eens gaan oogsten van al het lijden dat achter hem ligt - dan is het, onder de voorzienige raad van God, dat zijn  igen kind hem niet alleen naar troon en kroon staat, maar   k nog naar het l ven. K n het nog ernstiger? En dát is nu een man: naar Gods hart, waarvan wij zongen:

Hoe vrees'lijk groeit, o God,
het sa mgezworen rot
dergenen, die mij drukken; ...

Het wordt genoemd: "Een sa mgezworen rot." Dat is toch geen kleinigheid! De opstand was zó algemeen, dat met wie hij eerst het brood aan  en tafel had gegeten, die deden er ook aan mee. Zelfs zijn raadsman, Achit fel, zijn steun (wij zouden zeggen: Naast God zijn rechterhand). Want als men Achit fels' raad gevraagd had, dan was het alsof men naar Gods woord vroeg. Zo'n plaats nam die man in. En d e was ook met Absalom. In het kort gezegd: David had  lles tegen!

Zulke uitspraken vinden wij wel meer in de Schriftuur. Ook Jakob zei: "Al deze dingen zijn tegen mij." Misschien zijn er hier ook wel, die zeggen: "Alles is tegen mij. Waar ik ook kijk, rechts of links, v or of achter,  lles nacht en duisternis,  lles tégen, tégen, tégen!" Maar, w ar moest David en w ar moeten wij met onze tegenspoeden heen? Was het zo: ja, bijna geheel Israël was tegen hem, maar, gelukkig, hij had nog een paar flinke, voornamen vrienden en d ar kon hij nog wel heen gaan? Neen, dat ging ook niet. Hoe konden zijn vrienden hem in zo'n geval helpen? En, waren die de aangewezenen, waarheen hij moest gaan?

W t is nu de bedoeling Gods in alle kruis, druk, lijden en de tegenspoeden die Hij over ons brengt? Toch d t, dat wij de toevlucht zouden nemen tot H m, de Heere HEERE, bij Wie uitkomsten zijn,   k tegen de dood! Hij bedroeft of plaagt de mensenkinderen niet van harte!

Als wij er de gelegenheid toe hadden, dan zouden wij hier ons thuis maken, op dit benedenrond, hier, op deze aarde, onze pinnen vast inslaan, alsof hier eeuwig ons thuis en onze plaats zou zijn. Of zijn jullie niet aardsgezind, niet vleeselijk? Ik denk het toch wel! Wij staan toch niet boven de heiligen der hoge plaatsen? Het is Zijn onnaspeurlijke liefde, al is het tegen onze natuur en aard in, dat Hij ons hier allerhande kruis en ellende toeschikt, vanwege onze zonden. Hij laat alles zó vast lopen, dat er geen uitweg meer overschiet dan alleen:

Heer', wáár dan heen?
Tot U alleen!...

Ook een man als David, die door God zo hoog opgericht was, getuigt wat hij aan God heeft, nadat hij in grote ellende was geraakt en schier alles hem tegen was, ja, als hem alles ontvalt:

Maar, trouwe God, Gij zijt
Het schild, dat mij bevrijdt, ...

Al werd nu iedereen hem ontrouw, God deed het niet. Hij bleef de getrouwe God. Kijk, dat heeft nu een ellendige altijd mee dat Hij de Getrouwe is. Laten wij onszelf óók maar leren kennen als ontrouwen, dan kan de getrouwheid van God nog te luisterrijker gaan uitblinken. Want, Hij is niet zulk een Wezen, Die vandaag vóór en morgen tegen is, vandaag liefheeft en morgen haat! Neen, Hij is de Onveranderlijke.

Hij zet ons steeds weer in de ellende, om Zijn getrouwheid openbaar te brengen. Wanneer er voor ons geen andere uitweg overblijft dan Hij alleen, dan is dat, om aan ons te bevestigen dat Hij de getrouwe God is en blijft, tot in alle eeuwigheid. En waartoe? Opdat Hij Zich aan ons zou verbinden, opdat wij Hem zouden gaan aanhangen met een volkomen hart, en al vaster aan Hem gebonden zouden worden. Gelijk de magneet het staal aantrekt, wij alzo tot Hem zouden worden aangetrokken. Als er nu niets anders overschiet dan een roep tot God, al kunnen wij dat niet voor een gebed houden, dat geeft toch niet, als er maar gedachtenis van is in het hemelhof en het dáár aangemerkt wordt als een gebed.

Van Nehémia lezen wij, dat de koning hem vroeg waarom hij zo treurig was. Dan staat er, als het ware tussen haakjes: "Toen bad ik tot God van de hemel". Dat is óók geen groot gebed geweest, want hij moest onmiddellijk antwoord geven. Het was een roep uit een geprangd gemoed, uit een benauwde geest.

Wij stellen ons het gebed dikwijls zó voor, dat, als wij op onze knieën liggen, het dan heel gemakkelijk moet zijn om ons hart uit te storten, zodat wij niet naar woorden behoeven te zoeken; het "vloeit" er zo maar uit! Doch wij lezen: "Als de HEERE Zich gewend zal hebben tot het gebed desgenen die gans ontbloot is, en niet versmaad zal hebben hunlieder gebed; om het zuchten der gevangenen te horen, en los te maken de kinderen des doods."

Daar staat ook nog bij: "Dat zal beschreven worden voor het navolgende geslacht." David spreekt hier ook:

... 'k Riep God niet vrucht'loos aan;
Hij wil mij niet versmaân
In al mijn tegenheden;
Hij zag van Sion neer,
De woonplaats van Zijn eer,
En hoorde mijn gebeden.

Als God het gebed verhoort, dan moet er alles voor opzij. Al waren er tien Absaloms met een leger dat nog tienmaal groter was, en al waren er mensen die nog tienmaal wijzer waren dan Achitófel. Als God het gebed verhoort, dan blijkt: "Wat Zijn liefde wil bewerken, dat ontzegt Hem Zijn vermogen niet." Hij maakt pad en plaats voor Zijn gunstgenoten. Dat doet Hij op Zijn wijze, om ons aan Zich te verbinden.

Tekst.

Het woord waarvoor wij uw aandacht vragen, vindt gij in het 27e en 28e vers van de ons zo-even gelezen 73e Psalm, waar Gods Woord aldus luidt:

27. *Want ziet, die verre van U zijn, zullen vergaan; Gij roeit uit, al wie van U afhoereert;*
28. *Maar mij aangaande, het is mij goed nabij God te wezen; ik zet mijn betrouwen op de Heere HEERE, om al Uw werken te vertellen.*

Leerrede.

Verleden maandag en dinsdag heb ik uit de zelfde psalm gesproken maar toen over de verzen 25 en 26: "Wie heb ik nevens U in de hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde! Bezwijkt mijn vlees en mijn hart, zo is God de Rotssteen mijns harten, en mijn Deel in eeuwigheid."

Door die woorden is mijn ziel geheel ingepakt geweest, ziende dat die aanbiddelijke God, de God des levens is, en, al is er dan nòg zoveel kruis, lijden, moeite, ellende, helse jammer en werken om ons te bedroeven en om onze ziel als te vermoorden, maar dat God tòch de God des levens is en blijft, en het hier tòch voor hen oppakt.

De 73e Psalm, een Psalm van Asaf, is ons zo-even in zijn geheel gelezen. Daaruit hebben wij kunnen horen, dat èn David èn Asaf - twee verheven mannen Gods, aan wie God Zijn genade grotelijks verheerlijkt had - mensen geweest zijn, die hier niet buiten strijd, lijden en ellende geleefd hebben. Beiden hebben, een ieder naar zijn omstandigheden, daar een flink portie van gehad.

Als wij Gods Woord van het begin tot het einde lezen, waar is dan te vinden dat een kind Gods hier geen strijd, ellende en allerhande kruis en jammer heeft? Het is er niet één! Zij hebben er allemaal een deel van gehad.

Laten wij dus niet vreemd opzien, dat, als wij God kennen of als gij God zoekt en er belangen bij u zijn, dat er dan strijd, grote moeite en ellende zijn. Dan moet gij maar denken, dat wij dat niet kunnen ontlopen. Dat hòòrt erbij, die zaken kunnen wij niet missen. Dat is wel niet zo aangenaam (wij zouden het liever anders beleven, ook anders horen), máár, als wij in ellende zitten - het moeten beleven - dan kan het tòch tot onze troost zijn, als ons gezegd wordt, dat het niet vreemd is, want dat al de heiligen der hoge plaatsen daar een portie van hebben gehad. Zouden wij het dan kunnen ontlopen? Daarom zegt de apostel Petrus: "Geliefden, houdt u niet vreemd over de hitte der verdrukking onder u, die u geschiedt tot verzoeking, alsof u iets vreemds overkwame." Hij wil zeggen: dat kàn niet anders, dat hòòrt zo.

Zo ook hier Asaf. Hij was iemand die een verheven ambt had, hij was een tempelzanger. Wij zouden zeggen, dat zijn ambt en dat van zijn vrienden (degenen die hetzelfde ambt in de tempel hadden) wel teweeg moest brengen, dat zij altijd in een aangename en ruime stemming waren! Want denk je eens even in, als zij dienst hadden, dan was het hun werk om God te loven, dat Zijn goedertierenheid tot in eeuwigheid was! Dan behoor je toch in een opgewekte stemming te zijn! Hoe moet je het anders doen?

Doch, in plaats dat wij bemerken, dat zij mensen waren die niet wisten van druk en kruis, lezen wij dat zij het allen in flinke mate hadden. Van een Heman is zelfs bekend, dat hij van der jeugd aan bedrukt en doodbrakende was. Dàt is toch geen kleinigheid! Van hem lezen wij: "Zult Gij wonder doen aan de doden? Of zullen de overledenen opstaan, zullen zij U loven? Zal Uw goedertierenheid in het graf verteld worden, Uw getrouwheid in het verderf?" En, wat weten wij uit de Psalmen van Asaf? Die man sprak zelfs: "Heeft God vergeten genadig te zijn? Heeft Hij Zijn barmhartigheden door toorn toegesloten?" Is dàt nu een man om God te loven, dat Zijn goedertierenheid tot in der eeuwigheid is?

Wij lezen hier, in de 73e Psalm, dat hij óók weer in grote ellende zat, want zijn oog was gevallen op de voorspoed der goddelozen. Die mensen lééfdén hier, zij hadden ruimte! Hun ogen puilden uit van vet, zij gingen de inbeeldingen des harten te boven. Daarom omringde hen de hoovaardij als een keten, en het geweld bedekte hen als een gewaad. Zij konden dus uit de weg, maar bij hem was het precies andersom; zijn bestraffingen waren er alle morgens.

Als je daar zo tegen aankijkt, dan lijkt het toch veel meer, alsof de goddelozen Gods lievelingen en uitverkorenen zijn? Want zij konden uit de weg, maar met hèm was het precies het tegenovergestelde. Het doet zich wel zo vòòr, en als men er met vleselijke ogen tegen aankijkt dan is het ook zo. Maar, nadat hij verwaardigd was om het eens van de andere kant te bezien, en in Gods heiligdommen was ingegaan, zag hij wat anders:

Hoe worden zij, tot ieders schrik,
vernield, als in een ogenblik;
Hoe moeten zij het leven enden!

Toen kwam er wat anders voor de dag, en dat was: "Ik zal dan geduriglijk bij U zijn; Gij hebt mijn rechterhand gevat." Gòd heeft hem aangegrepen, zijn rechterhand gevat, en Hij laat niet los.

In deze zin staat het ook in de eerste zondag van onze catechismus. Daar wordt gevraagd: "Wat is uw enige troost, beide in het leven en sterven?" Het antwoord hierop is: "Dat ik met lichaam en ziel, beide in het leven en sterven, niet mijn, maar mijns getrouwe Zaligmakers Jezus Christus eigen ben ..." enz. Daar is ook sprake, dat Christus geëigend heeft. Hij heeft gegrepen, en Hij laat nooit los. Als het nu van ons zou afhangen, ja, wij zijn mensen die geneigd zijn om steeds los te laten. Maar Asaf zegt hier niet: ik heb Uw hand gegrepen, maar: Gij hebt mijn rechterhand gevat." Dàt bracht zó'n ruimte in zijn ziel teweeg, dat hij zelfs onder kruis en druk (een ànder de ruimte hebbend en hij in de ellende), vrolijk kon zingen!

Die tempelzangers werden door God gebruikt als instrumenten tot de verheerlijking van Zijn Majesteit! Zoals een muziekinstrument gestemd wordt om een zuivere toon te geven, zo werden zij door de genade des Geestes gevormd om geheel zuiver te zingen van God en van Zijn genade, opdat zij geen vleselijke godsdienst zouden hebben, maar een ware geestelijke godsdienst, namelijk: dat God Zichzelf verheerlijkt in het zegenen en zaligen van ellendige zondaars, die geen leven vinden in zichzelf noch in de wereld, en het daarom bij Hem moeten zoeken en het dáár ook alleen vinden.

Het brengt zùlk een ruimte teweeg, dat hij zegt: "Gij zult mij leiden door Uw raad; en daarna zult Gij mij in heerlijkheid opnemen." "Leiden door Uw raad", is niet, dat het ons hier altijd "voor de wind" zou gaan en wij (zoals Job het uitdrukt) onze gangen in de boter kunnen wassen! Maar, als Hij leidt, dan gaat het in alle geval goed! Want Hij doet het naar Zijn raad, verheerlijkend Zijn Naam. Juist dàt is de zaligheid van onze ziel. Het einde ervan is: "En daarna in heerlijkheid opnemen." Wat brengt dat teweeg? "Wie heb ik nevens U in de hemel?" Héél de hemel valt weg, alleen God schiet er over als het grote Doel, de God van zaligheid. "Nevens U

lust mij ook niets op de aarde." Dat is onderscheiden.

Er staat: "Wie heb ik nevens U in de hemel?" Dáár is en heerst alléén God. Hier, op aarde, heb je satan, de wereld, onze zonden, een bedrieglijk hart, een verdorven vlees. Wát is er hier niet te doen! Hier zijn volop mededingers wie het om ons hart te doen is. Dat is in de hemel niet.

Gij zult zeggen: "Maar, daar zijn engelen." Ja, maar die zijn in volkomen overeenstemming met God. Zij laten God, God, Die een zondaar wil bezitten en heiligen. "Zij zijn allen gediensstige geesten, die tot dienst uitgezonden worden om dergenen wil, die de zaligheid beërven zullen." Maar h́ier is alles in de weer om ons van God af te trekken. Als Asaf zegt: "Nevens U lust mij ook niets op de aarde", dan geeft hij daarmee te kennen: Gij kunt op mijn hart neerkijken, o God.

Is Asaf dan zo'n buitengewoon, zo'n echt bijzonder mens, onderscheiden van anderen? Neen! Dat deed de genáde. God heeft die man zó ingepakt door Zijn genade - met hem bij de hand te grijpen en die vast te houden - dat de genade doet hem zeggen: "Wie heb ik nevens U in de hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde." Anders heeft een mens hier op aarde volop naast God waarin hij leeft en opgaat. Maar hier hebben wij met iemand te doen, waar de genade dermate heerschappij voert, dat hij kan zeggen: "Nevens U lust mij ook niets op de aarde."

Ik was eens bij een vrouw die uit Gods genade sprak. Zij bezat een eigen huisje en ik hoorde haar toen zeggen: "Grote God, als ik zo zou zijn, dat ik, al is het maar van één dakpan, zeg: "die is van mij", wilt U dan alstUblieft heel mijn huisje afbranden?" Zó zuiver woonde er in haar ziel: "Nevens U lust mij ook niets op de aarde." Ik bedoel dus niet, dat zij graag had dat haar huisje zou afbranden, maar zij wenste niets buiten God te hebben - dat is van mij - waarop zij dan zou bouwen, steunen of waarvoor zij leefde. Zó was God haar alles.

Nu komt er nog in voor: "Bezwijkt mijn vlees en mijn hart, zo is God de Rotssteen mijns harten, en mijn Deel in eeuwigheid." Gij zult zeggen: "Maar bij een kind Gods kan zoveel voor de dag komen van verdorven overblijfselen." Ja, van nature hebben wij een vlees dat zich der wet Gods niet onderwerpt. Wij hebben niets dan zonden en een zondedoend hart vol verderf en verkeerdheid. Bij wie is het anders? Ik kan niet hoger komen. Maar als het gezag van Gods Majesteit en Zijn heerschappij zó op ons zijn, zodat wij het buiten Hem niet kunnen bolwerken en wij daaruit moeten zeggen: "Bezwijkt mijn vlees en mijn hart", dan schiet God erover als de Rotssteen van ons hart en ons Deel in eeuwigheid. Is het niet als een lofgezing voor Asaf?

Had Paulus een welgevallen in zwakheid? Had hij zo graag zwakheid? Neen, maar omdat hij ervoer: "Mijn genade is u genoeg; want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht", dáárom wilde hij liever roemen in zijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in hem zou wonen. Dáárom had hij een welbehagen in zwakheden, smaadheden, noden, vervolgingen, benauwdheden om Christus' wil; want als hij zwak was, dan was hij machtig. Daaruit was het ook bij Asaf, zoals wij zingen uit Psalm 138:

Als ik, omringd door tegenspoed,
bezwijken moet,
schenkt Gij mij leven.

Asaf neemt aan het einde van onze tekstpsalm, alles bij elkaar, zeggend: "Want, ziet, (alsof hij wil zeggen: Ik heb, o God, alle reden om U ten hoogste te minnen met al mijn zinnen) die verre van U zijn, zullen vergaan."

Wat hebben wij te verstaan onder: "Die verre zijn"? Hiervan lezen wij in het 2e hoofdstuk van Efeze: "Maar nu in Christus Jezus, zijt gij, die eertijds verre waart, nabij geworden door het bloed van Christus", en: "Komende, heeft Hij door het Evangelie vrede verkondigd u, die verre

waart, en dien, die nabij waren."

Bij de profeet Jesaja lezen wij: "Vrede, vrede dengenen, die verre zijn, en dengenen, die nabij zijn, zegt de HEERE, en Ik zal hen genezen. Doch de goddelozen zijn als een voortgedreven zee, want die kan niet rusten, en haar wateren werpen slijk en modder op. De goddelozen, zegt mijn God, hebben geen vrede."

Daar wordt met, "die verre zijn" voorgesteld: de heidenen, en met, "die nabij zijn": de Joden. Ook wordt het wel overgebracht op degenen, die onder Gods Woord en leer zijn opgevoed als: "die nabij zijn", en degenen die er niet onder opgevoed zijn - al heeft men een gedoopt voorhoofd (men is soms alleen in de kerk geweest om gedoopt te worden en daarmee was het af, zodat men soms niets af weet van God en van Zijn werken) - als: "die verre zijn". Is het dat, wat Asaf hier bedoelt?

Néén! Asaf heeft hier in het bijzonder het oog op wat de staat van een mens is krachtens zijn val in Adam. Met die val is er een breuk gekomen tussen God en ons, waardoor wij verre zijn. Daar heeft God het oordeel over uitgesproken: "Ten dage als gij - van de boom der kennis des goeds en des kwaads - eet, zult gij de dood sterven." Daarom staat er hier: "Vergaan". Gelijk als een schip teniet gaat in het midden der baren, dat door de golven en de stormwind geheel uit elkaar gerukt wordt.

"Ziel behouden, àl behouden", maar: "ziel verloren, àlles verloren." Vergáán, wordt het genoemd. Dus, door hetgeen er gebeurd is in het paradijs, is er een breuk gekomen tussen God en ons. Dat is van dien aard geweest, dat God niet tot ons, en wij niet tot God kunnen naderen, en dat vanwege de zonden. Dat is dermate verschrikkelijk: de mens ziet dat van nature niet eens, heeft er zelfs geen gevoel van. Zó ver is men van God af - in zonde ontvangen en in ongerechtigheid geboren - dat men er geen gevoel noch smart van heeft, niet eens vrees, totáál niets!

Daaruit zien wij, dat de mens gezonken is beneden het stomme vee; want een os kent zijn bezitter, en een ezel de krib zijns heren, maar (zegt God): "Israël heeft geen kennis, Mijn volk verstaat het niet." Wij staan dus beneden de beesten. Dus, het ergste dat wij ons maar kunnen bedenken, namelijk dat wij ver van God zijn, dat wij moeten vergaan, dat zien of gevoelen wij van nature niet eens.

Als men het gaat zien, gaat gevoelen: "Ik ben een mens die verre is", dan kan het niet uitblijven of het moet teweeg brengen: "Och God! wát moet dat worden? Zie toch op mij neder!" Want, geeft wel acht op de samenhang van de woorden welke Asaf zegt: "Want ziet, die verre van U zijn, zullen vergaan." Er staat niet: kunnen maar zullen vergaan. De staat waarin wij van nature zijn, daarin moeten wij omkomen. Dat kàn niet anders.

Hoe is het bij ons? Beseffen wij, dat wij in zó'n ellendige staat en toestand zijn, dat daar noodwendig de ondergang aan vast zit? Dat het niet is: "Ja, als het zó doorgaat, dan zal ik nog verloren moeten gaan. Néén! Wij moeten leren dat wij los, af, gescheiden zijn van God, en dat God een rein Wezen is, Die niet over de zonde heen kan werken. Ook dat Hij niet tot ons kan komen vanwege onze zonden, en wij niet tot die vlekkeloze Majesteit kunnen komen, waardoor wij móéten vergaan, daar is níets aan te doen, tènzij..., genade tussenbeide komt. En, die is er! Er is genade, want God heeft hulpe besteld bij een Held, Hij heeft een Verkorene uit het volk verhoogd, met Wie Zijn hand vast blijven zal. Als wij de ernst van de omstandigheden gaan zien, namelijk dat wij verre zijn, dan kan het niet uitblijven of wij krijgen er ogen voor, dat God hier een volk op aarde heeft, dat nabij is gebracht door het bloed des kruises, voor wie die breuk - dat verre zijn - opgeheven is, die nabij gekomen zijn en dat diegenen weten van verzoening door voldoening. Dan gaat men het geluk van dat volk zó bezien: dat zijn net klompen goud! Als wij dat hadden, dan waren wij zálíg, voor eeuwig!

Daardoor kan gaan werken: "Ik kan niet rusten in deze staat, dat moet ik òòk hebben." De zaak is dan: "Kan ik het ook krijgen?" Geeft dan nauw acht op de leer der genade en des Evangelies, want God spreekt door Zijn eeuwig Evangelie dat er een werk is waardoor wij nabij gebracht zouden worden.

Leert dan in de eerste plaats eens kennen --ik zal bij deze woorden niet langer blijven stilstaan, maar het nog eens duidelijk lezen wat Asaf zegt: "Want ziet, die verre van U zijn, zullen vergaan-- dat gij buiten God zijt en moet verzingen. Die staat buiten God brengt mee dat dat vast staat.

Asaf was iemand die nabij is gebracht, maar hij heeft hier wel ellende, kruis en lijden gehad, terwijl iemand die verre is en daar geen voeling mee heeft, hier kan leven, en zich overall doorheen slaat. Dat kon Asaf, een kind Gods, niet, maar hij wilde de ellende toch niet missen, want die verre zijn zullen vergaan, en God heeft hem bij de hand gegrepen. Dan ben je niet verre, maar dichtbij!

Ook zegt hij: "Gij zult mij leiden door Uw raad; en daarna zult Gij mij in heerlijkheid opnemen." Dat is toch geen kleinigheid! Ik bid u dan: geeft er acht op dat er een werk is om nabij gebracht te worden. Zijt gij dat, verre? Moet gij in die staat vergaan? Nu, er is een Middelaar. Ik zeg dat tot troost voor degenen die gevoelen en beseffen: "verre te zijn".

Deze Middelaar kwam in onze staat en riep uit: " 'k Heb buiten U (Hij voelde Zich zó verre in onze zonden), daar Ik zo bitter lij', geen hulp te wachten." Hij kwam in die staat waarvan wij hier lezen: "verre te zijn." Daar wilde Christus inkomen. Hij is er ingegaan uit vrije liefde. Toen Hij in het oordeel aan het kruis hing, onttrok de zon haar glans en schijnsel, en werd het drie uren nacht. Daar hing Christus: van God gescheiden! Zó verre! Hij was helemaal alléén. Ook Zijn bekenden stonden van verre:

Mijn broed'ren ben Ik vreemd, door elk onteerd,
en onbekend de zonen Mijner moeder;
'k Vind onder hen noch schutsheer, noch behoeder;
Want d'ijver van Uw huis heeft Mij verteerd.

Dat deed Jezus! Is het niet om in liefde tot Zijn Persoon ontstoken te worden? Hij onderwierp Zich, in het los-zijn, in het gescheiden-zijn van God (dat brengen de zonden teweeg) zodanig, dat Hij Zich geheel gaf onder de wet. Want die spreekt over de zonde het vergaan uit. De wet zegt: "Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen." Dat onderwierp de Koning Zich.

Hij stierf aan het kruis. Hij stortte Zijn bloed, Hij gaf Zijn leven. Hij gaf Zich over in de dood. Dat heeft Hij gedaan voor diegenen, die verre zijn, voor diegenen, die moeten vergaan wanneer die staat hun het hart raakt en zij moeten gaan eigenen: "eigen schuld, eigen schuld", en zich het oordeel Gods onderwerpen dat zij zich rechtvaardig op de hals hebben gehaald. Want er staat, dat, wanneer zij zich schuldig kennen, dat God dan aan Zijn verbond zal gedenken.

Ik wenste wel, dat ik zó kon spreken, dat een ieder begreep: ik ben in een staat buiten Christus en daarin moet ik omkomen. Daarover spreekt Asaf, opdat dat teweeg brenge: dan is Hij het enige Redmiddel, het enige Middel van behoudenis, buiten Hem is het een verloren zaak. Alléén bij Hem is behoudenis en zaligheid.

Asaf heeft niets anders dan God en Zijn genade. Leert dan, het verre te zijn - buiten God en Zijn gemeenschap - zó te kennen, dat er voor ulieden ook niets anders overschiet dan God en Zijn genade. Want daarom is het te doen, dat is de bedoeling. Daartoe besteedt God zo'n liefdearbeid aan ons, en laat ons Christus en de genade verkondigen.

Wij zijn echter mensen die vol zitten met gedachten: "Was ik maar zus of zo!" Nu, laten wij eens veronderstellen, dat iemand zich zou kunnen opwerken tot zulk een deugdelijkheid, dat hij als een voorbeeld kan zijn voor een ieder: "Dat is iemand, zó'n eenvoudig mens, die gelijkt wel op ... (en dan worden er zelfs wel Bijbelheiligen genoemd).

Dat zou o zo aardig voor ons zijn, als de mensen ons daarop in eenvoud, in deugd, in kinderlijkheid zouden aankijken. Maar, als er niet gewrocht is van het geloof in Jezus Christus, dan zouden wij mèt alles wat de mensen van ons zeiden, verlóren gaan!! Laten wij daarom die gedachten van: "Was ik maar zus of zo", allemaal maar laten varen. Gij hebt alleen geloof in Christus nodig! Máár ... dat kan iemand niet némen! Néén, dat is een gave.

Hiervoor zal ik eens een eenvoudig beeld gebruiken; toen wij kinderen waren, hoe was het toen als wij naar vader of moeder gingen met wèrkelijke nooddruft en behoefte? Joegen zij ons dan weg? Dat deden zij toch niet! Dat doet geen rechtgeearde vader of moeder. Joeg Jezus de vrouwen weg die met hun kinderen tot Hem kwamen, opdat Hij hen zou zegenen? Heeft Hij, wanneer blinden, kreupelen, melaatsen, ongelukkigen zich tot Hem wendden, er wel eens één weggejaagd? Staat er niet:

... Hij troost het hart, dat schreiend tot Hem vlucht;
Dat ongeveinsd, in 't midden der ellenden,
zich naar Gods troon met zijn gebeên blijft wenden;
Hij geeft de wens van allen, die Hem vrezen;
Hun bede heeft Hij nimmer afgewezen.

Laat het dan eens zó gaan worden, dat men verstaat, dat die verre zijn, moeten vergaan, daar is niets aan te doen. Dan brengt die staat mede, dat alleen het geloof in Christus ons kan redden. Als u alles ontvalt, dan zult gij, in nood en ellende, eens zien of God niet geeft!

Wij lezen nog, dat Jezus in een gelijkenis sprak van een weduwe, die naar de rechter ging (een man die God niet vreesde, en geen mens ontzag) zeggende: "Doe mij recht tegen mijn wederpartij." Maar die rechter deed net of hij niets hoorde. Doch zij bleef terugkomen en vragen, vragen, vragen. Het eind van alles was, dat die rechter zei: "Hoewel ik God niet vreze, en geen mens ontzie; nochtans, omdat deze weduwe mij moeilijk valt, zo zal ik haar recht doen, opdat zij niet eindelijk kome en mij het hoofd breke." Dan zegt de Heere: "Hooft, wat de onrechtvaardige rechter zegt. Zal God dan geen recht doen Zijn uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem roepen, hoewel Hij lankmoedig is over hen? Ik zeg u, dat Hij hun haastelijk recht doen zal."

Gij zult zeggen: "Ja kijk, dáár komt het nu op aan: dag en nacht tot Hem roepen!" Jáá, daarom moeten wij leren kennen: verre te zijn. Als wij in die staat zijn, waarin wij ten onder moeten gaan - want Gods Woord is als een vaste wet - dan zullen wij het niet kunnen láten om tot Hem te roepen. Wordt dus maar machtig, dat gij in een staat zijt waarin gij moet òmkomen. Ziet dan Gods volk aan: louter goudklompen. Laat het maar zo zijn, dat het water u over de tanden gaat lopen: "Dáár kan ik niet buiten!" Dat aan de ene zijde uw ellende-staat en aan de andere zijde het geluk dat te krijgen, u dan tot dat doel dringe.

Er staat nog bij: "Gij roeit uit, al wie van U afhoereert." Wat is dat? Asaf heeft hier het oog op de afgodendienst. Wanneer Israël de Baäls en Astoreths diende - de goden van de hen omringende volkeren - dan zegt God, dat zij van achter Hem afhoereren, dat is: dat zij God niet gaven de liefde van hun hart en hun betrouwen, maar aan de afgoden, aan het schepsel, aan het zien- en zinlijke.

De zin en inhoud is, dat, waar wij ons betrouwen ook op stellen, hetzij in- of uitwendig, buiten de enige ware God, dat is een afgod. Asaf wil hier zeggen: "O God, Gij zijt zo'n jaloers God op Uw eer: Gij duldt geen afgoden. Als men van U afhoereert, dan roeit Gij hen uit. Zó jaloers zijt Gij op Uw eer." God wil dus niet hebben, dat wij er één afgod op na houden.

Laten wij de zaak eens recht bezien. Asaf zat telkens in kruis en lijden, ook hier in deze 73e

Psalm, zodat het zich liet aanzien alsof de anderen de uitverkorenen waren en hij een verworping. Maar nu zegt hij: "Want ziet, die verre van U zijn, zullen vergaan: Gij roeit uit, al wie van U afhoereert." Kruis en lijden brengen bij hem teweeg, dat hij niets anders overhoudt dan God. Hij moet Hem uit de armoede aanhangen. Geeft dat geen reden om allebei onze armen om het kruis te slaan? Mij dunkt toch van wèl?

Daarom wordt er hier bijgevoegd: "Maar mij aangaande, het is mij goed nabij God te wezen." Als God ons dan zo nauw nakijkt, dat Hij eenvoudigweg niet van ons kan hebben, dat er bij ons iets buiten Hem is, dus als bij het minste dat wij naar links of rechts kijken - van God af - wij als op de handen getikt worden (Hij is toch de God des levens), wij onze bestraffing krijgen, al is het iedere dag, is dat dan geen grote liefde?

Op Stellendam was er indertijd een kind Gods, die God zó nauw nakeek, dat zij niets buiten Hem kon hebben. Op een keer, toen haar man te paard naar zijn werk ging, was haar zeggen: "Maarten, je hebt toch de mooiste vos van het hele dorp." Fout was het al! God kon het niet hebben dat zij met een paard in haar hart leefde. Zóveel hield Hij van haar. Haar man reed naar het land, het paard struikelde, viel, brak de poot en kon zo naar de slachtbank gebracht worden. Ja, toen zij het hoorde: hard wenen, want: "Mijn schuld, mijn schuld! Dat heb ik gedaan." En ... daar zij met schuld bij God kwam, was het zó in orde. De burgemeester had drie paarden op stal staan, en zei: "Wat hoor ik daar van dat paard van Maarten? Dàt is te erg! Het is die man z'n boterham. Laat hij het beste paard uit mijn stal maar nemen." Ja, die het dichtst bij God leeft, krijgt het minst gelegenheid om eigen pad te gaan.

Op een andere keer: "Man, man, wat een mooie koppel hoenders hebben wij toch; de mooiste van het hele dorp." In een paar weken tijd waren al haar kippen dood. Zij hard schreien: "Mijn schuld, mijn schuld!" Maar toen kwam er een buur met een paar kippen, een ander met nog een stel, en díe, en díe. Binnen korte tijd had zij nog veel meer en mooiere kippen dan die, waar zij haar hart op gezet had, zodat een ieder er over riep.

Wat hebben wij hieronder te verstaan? Dat het Gods liefde is, dat wij hier steeds onder kruis, lijden en ellende zitten. De apostel Paulus was toch wel een beminde des HEEREN, en wat een kruis heeft díe man niet gehad! Hij had zelfs een engel des satans, die hem met vuisten sloeg! Als hij daarover tot God bad, tot driemaal toe, opdat dat van hem weggenomen zou worden, was het antwoord: "Mijn genade is u genoeg." Al was hij er een geheel uitgeput mens onder geworden, dan was het: "Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht." Zó kreeg alleen God de eer van de apostel Paulus. Kijk, dàt is de rechte weg.

Als Hij het dan goed acht, laat Hij dan kruis en tegenspoed toeschikken! Anders vragen wij niet naar Hem, en hangen Hem niet aan zoals het moet. Hij wil ons hier bij Zich houden, dicht bij Hem, en dat geschiedt onder kruis, druk en moeite, waarvoor wij dan roemensstof hebben:

O, zoete Jezus, Bron van vreugd,
Gij schenkt voor één pond kruis, wel duidend ponden vreugd!

Er staat nog bij: "Ik zet mijn betrouwen op de Heere HEERE." Doe ik dat, doet gij dat? Néén. Asaf deed het uit zijn natuur ook niet. Maar ... als nu alles ons ontvalt, en wij houden niets anders over dan God, dan doen wij het vanzelf, want dan hebben wij niet meer.

Wij zijn geen lieve, aardige mensen, maar nu doen het de omstandigheden. En, als wij niets anders hebben dan Hem, dan doen wij het met een volkomen hart. Wat vloeit daar uit voort? "Om al Uw werken te vertellen." Dan hebben wij het niet over "ik", of over "onze" werken, maar dan kunnen wij zuiver Zijn werken vertellen. Zo wordt God dus verheerlijkt uit Zijn eigen werken.

Heilige God het gesprokene onder ons, tot zaligheid, om Zijns verbonds wil. Amen.

Slotzang:

Psalm 72 : 11

Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen;

Zegen.

Gaat voorts heen in vrede, en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes, zij en blijve met u allen. Amen